

טוב להגיד ולשיר נַחַם נַחַם נַחַם נַחַם מאומן לזכות לכל הישועות

תתקיד

השבת של רבי נחמן מקרסל

פסח כשר ושמה

... כי עזה כמות אהבה ... רשפיה רשפי אש ...

אף על פי שבאמת צריכין לרז ולמהר מאד מאד להימלט על נפשו, ובפרט מי שכבר נכשל ונלכד במה שנלכד, רחמנא לצלן, אף על פי כן אי אפשר לדחוק את השעה, וצריכין להמתין ולהמתין עד ישקיף וירא ה' משמים; אבל אף על פי כן גם בתוך זמן ההמתנה והשהיה אסור להסיח דעתו מזה, רק לייחל ולקוות ולצפות ולמנות ולספר הימים ולכסף ולהשתוקק בכל עת, מתי יזכה ליום ישועת נפשו בשלמות. וזה בחינת ספירה, שאין אנו עושין שום דבר, רק אנו סופרין הימים והשבועות, וזה ממשיכין על עצמנו קדשת קבלת התורה מחדש בכל שנה, הינו על ידי בחינה זו הנ"ל, שאנו רוצים וחפצים ומשתוקקים לקבל את התורה. וכפי רצוננו ותשוקתנו החזקה, בודאי היינו חפצים לקבלה בזריזות תכף ומיד, אך באמת אי אפשר לדחוק את השעה, וההכרח להמתין עד יום החמשים; אבל אף על פי כן גם לעת עתה אסור לשכוח ולהסיח דעתו מזה, חס ושלום, שזה בחינת מה שסופרין הימים, כי הספירה מורה על גדל עצם התשוקה והגעגועים, כמו מי שמתגעגע וחושק לאיזה דבר, אזי הדרך שסופר הימים עד שישגי תשוקתו, כמו כן אנו סופרין ומונין הימים והשבועות, שזה מורה על עצם התשוקה והרצון החזק שיש לנו לקבלת התורה. ועל כן באמת נוהגין כל ישראל לקיים מצות ספירת העומר בהתעוררות גדול ובתשוקה גדולה להשם יתברך, ועל ידי זה אנו זוכין להמשיך בשלמות בחינת דבורים חמים כחלי אש, בחינת "כי עזה כמות אהבה" וכו', הינו על ידי גדל האהבה והשתוקקות דקדשה הנ"ל זוכין על ידי זה "רשפיה רשפי אש"; ועל ידי כל זה זוכין לקבלת התורה, בבחינת "ודבריו שמענו מתוך האש" כנ"ל (הלכות גיולה - הלכה ה', אותיות כב כג כה). ועיין שם אות כט, מבאר שם עניין "מהחל חרמש בקמה תחל לספור" וכו', ועניין מפלת סנחריב ומדין ועמלק ביום קצירת העמר). (אוצר היראה - פס"ח, אות קע"ח)

... מלא כל הארץ כבודו ...

עיקר גלות מצרים וכן כל הגליות הוא בחינת מה שנפל הכבוד והמלכות דקדשה אל העזי פנים שבדור, ועל ידי זה העכו"ם והסטרא אחרא נוטלין לעצמן כל הכבוד והממשלה, וממילא נמשכין גם כל הנפשות אצלם, כי הכבוד הוא שרש כל הנפשות כלם; וכשהכבוד נופל אל העזי פנים אזי ממילא גם כל נפשות ישראל נכבשין בגלותם, מחמת שנמשכין אחר הכבוד דקדשה שהוא שרשם. וזה שמובא, שעקר גלות מצרים היה מחטא אדם הראשון, כי עקר נפילת הכבוד אל העזי פנים הוא על ידי פגם האכילה, שזה בחינת הפגם של אדם הראשון שפגם באכילתו ואכל מעץ הדעת; ומזה נשתלשל אחר כך המחלקת של קין עם הבל, שקין רצה ליטול לעצמו כל הכבוד, והכל רק על ידי עזות. וזה בחינת התאומה יתרה שהייתה עם הבל, שנתקנא קין על זה והרגו, הינו בחינת הכבוד, שהוא בחינת "אם כל חיי", בחינת חוה אשה, כמבאר בפנים. וקין רצה לטל לעצמו כל הכבוד על ידי עזות, שזה בחינת נפילת הכבוד אל העזי פנים, שזה שורש כל המחלוקות שבועולם, שמשם כל החרבנות והגליות ואריכות הגלות של עכשיו, ומזה היה גם גלות מצרים. ועל כן משה רבנו, עליו השלום, כשהחיל לשים לבו על צרתם של ישראל כתיב: "וירא איש מצרי מכה איש עברי מאחיו", שזה בחינת מה שנפל הכבוד דקדשה של ישראל מכה אל העזי פנים עד שמצרי מכה את ישראל, שבאמת כל הכבוד שיש רק לישראל, כמבאר בפנים. וזה שמובא בכתבים, כי המצרי היה משרש קין הינו כנ"ל. ואחר זה ראה משה "והנה שני אנשים עברים נצים", ומזה הבין שרש טעם הגלות, כמו שאמר אז "אכן נודע הדבר", הינו שמחמת המחלקת שבין ישראל בעצמן ואחד פוגם בכבוד חברו, על ידי זה נפגם הכבוד דקדשה ביותר, עד שמתגברין העזי פנים והסטרא אחרא ולוקחין לעצמן כל הכבוד. ובאמת גם השני אנשים עברים נצים, שהם דתן ואבירם כמו שאמרו רז"ל, גם הם היו משרש קין, כמובא בכתבי הארז"ל. וכשראה משה זאת הלך לו אצל יתרו, שגם הוא היה משרש קין, ודבר עמו

כל כך עד שנתגייר, ועל ידי גרים והתקרבות הרחוקים נתעלה ונתגדל כבודו יתברך ביותר, כמובא בזוהר הקדוש לעניין התקרבות יתרו בעצמו, ועל ידי זה העלה משה את הכבוד דקדשה שנפל אל הסטרא אחרא והעזי פנים. וזה בעצמו העניין מה שלקח משה בת יתרו לאשה, והיא הייתה הגלגול של התאומה יתרה, כמובא בכתבים, הינו שהעלה הכבוד דקדשה שהוא בחינת אשה מתוך תקף הסטרא אחרא ולקחה אליו, ועל ידי זה הייתה הגאולה עיני פנים (הלכות חובל בחברו - הלכה ג', אותיות ה' ו' טו; ועיין מחלוקת אות טו). (אוצר היראה - פס"ח, אות קפ"ט)

עצות ותפילות

(עצות המבוארות - שלוש רגלים, ג-ה)

סגלה להינצל מגדלות, היא לקבל את הימים טובים בכבוד ובשמחה, ובאכילה ושתייה ומלבושי כבוד, כפי שהיה מגעת. היינו על ידי זה שמקבלים יום טוב בכבוד ובקדשה כמבאר בשלחן ערוך, שלא לעשות כל מלאכה ולנהג במאכל ובמשקה ובבגדי כבוד בהרחבה עד היכן שידו משגת. אבל לא יחפש דרכים להשגת ממון באסור, חס ושלום, כדי להרבות בענג יום טוב, בחשבו כי מצוה היא. כי כל המרבה בהוצאות יום טוב ממעות אסור, עובר עברה ואינו מקיים מצוה כלל. אבל אם מרבה בסעודות יום טוב ממעות כשרות, וכן מלבושים מכבדים בכשרות, וכוונתו היא באמת לכבוד יום טוב ולא מחמת תאוות או גאות, אזי בודאי דבר זה מסגל להציל מגדלות. גם צריך להיזהר תמיד, ובפרט בימי שבת ויום טוב, מלצנות ומקלות ראש, כמבאר בשלחן ערוך בהלכות יום טוב, שכל זה הוא כבוד יום טוב, ומסגל מאד להציל מגאות ומגדלות, כמבאר בלקוטי מוהר"ן א' (סימן קל"ה) ובלקוטי הלכות.

כשמקבל יום טוב כראוי, כמבאר בסעיף ג', הרי זה בחינת קבלת פני רבו רבני, אפילו הוא רחוק מרבו כמה פרסאות. היינו על ידי קבלת יום טוב בשלמות, כראוי, מקבל קדשה ודעת אמתית כמו שהוא מקבל על ידי קבלת פני רב האמת. כי בקדשת יום טוב מצויה אותה הארה המצויה בפניו הקדושות של רב האמת. על כן כאשר מקבל יום טוב כראוי, בקדשה ובכשרות, ובשמחה אמתית, הרי זה כראיית רב האמת אם אינו יכול לבוא אליו בפעל. וכן על ידי שמקשר באמת לצדיק האמת, יכול להרגיש קדשת יום טוב, ועל ידי זה מעלה מלכות דקדשה מן הקליפות. היינו האמונה הקדושה המכנה "מלכות" מזדככת מן הפגמים ומן הספקות והבלבולים, ונופלת ומתבטלת מן האדם מלכות הרשעה. היינו שמתבטלות מן האדם כפירות ואמונות כוזבות, שאלו מְכֻנֹּת מלכות הרשעה.

ביום טוב צריך לשוב בתשובה מתוך שמחה, היינו שאף על פי שצריך לקבל את הימים טובים בשמחה גדולה, אף על פי כן צריך להתעורר על ידה ליראת השם ולתשובה, אבל רק מתוך שמחה ובלי עצבות. והטעם של תשובה בימים טובים, כי בחג, העולם נדון על כמה עניינים, כמבאר בדברי חז"ל (ראש השנה ט"ז), וצריך להיזהר מאד מעצבות. ואפילו שגם בשאר ימות השנה עצבות אסורה מאד, אבל בימי החג היא אסור גדול יותר, רק צריך לקיים (תהלים ב', יא) "עבדו את ה' ביראה וגילו ברעדה". היינו שהעבודה והשמחה ביום טוב צריכה להיות ביראה ובתשובה, ועל ידי זה מתעלה מלכות דקדשה מן הקליפות. היינו האמונה הקדשה המכנה "מלכות", מזדככת מן הפגמים, ספקות ובלבולים, כמבאר בסעיף ד'. ועל ידי קבלת יום טוב בשמחה, בתשובה וביראה, כמבאר בסעיף זה, מקרבים את הגאולה השלמה, במהרה בימינו, אמן.

יהי רצון מלפניך, ה' אלקינו ואלקי אבותינו, שתזכני ברחמך הרבים, להתקרב באמת לצדיקים אמתים, ולהתקשר בהם באמת בלב ונפש חפצה, באהבה רבה ועזה מנקדה שבלב באמת. ואזכה לאהב אותם באהבה גדולה כל כך, עד שתגדל ותתפלא אהבתם אצלי מאהבת נשים, עד שיתבטל ממני אהבת נשים ותאוות המשגל על-ידי התגברות אהבת הצדיקים. חוס וחמל עלי, וזכני לאהבת הצדיקים באמת, ועל-ידי-זה אזכה להתקשר בהם בהתקשרות גדול וחזק, ותהיה נפשי קשורה בנפשם בקשר אמיץ וחזק מעתה ועד עולם, לעולמי עד ולנצח נצחים.

ובכן יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו, שאזכה ברחמיך הרבים ובחסדיך העצומים, לקבל את כל הימים טובים בקדשה ובטהרה גדולה, בשמחה ובחדוה רבה ובהרחבת הלב, בתכלית השלמות, כרצונך הטוב באמת. ואזכה להקביל פני רבי ברגל, אפילו כשאני רחוק ממנו, שאזכה לקבל פני הצדיקים האמתיים ולהכירם ולאהבם, ולהמשיך עלי קדשתם על-ידי קבלת יום טוב קדש הנמשך מהם. ועל-ידי-זה אזכה למיטט שערי בינה המתגלים ומאירים ביום טוב קדש. ותפתח לי אור השכל דקדשה, ואזכה להתבוננות גדול ונפלא בתורתך ועבודתך באמת, ועל-ידי-זה יתבטל ממני כל השטותים של כל מיני גדלות וגסות ורמות רוחא, ואזכה לתכלית הענוה בשלמות כרצונך הטוב.

ותמשיך עלי ועל כל ישראל תמיד קדשת משה רבנו עליו השלום, שזכה למיטט שערי בינה, ועל-ידי-זה זכה לענוה באמת, כמו שכתוב, והאיש משה ענו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה. רחם עלינו מלא רחמים, שנוכה בכח קבלת הימים טובים "מועדי ה' מקראי קדש", להמשיך עלינו קדשת משה רבנו עליו השלום, וקדשת כל הצדיקים האמתיים. וימשכו עלינו על-ידם כל המוחין והשכליות הקדושים האמתיים הנמשכין ביום טוב, ועל-ידי-זה נזכה לבטל ולהסיר מאתנו כל מיני גדלות וגסות ופניות, עד שנוכה לענוה אמתית, לענוה של משה רבנו עליו השלום (לקוטי תפילות א' – מתוך תפילה צט):

סיפור

(ספר ימי מוהר"ת חלק ב' – סימן ל"ז)

... ביום רביעי חמשה-עשר בשבט עשה רבי יעקב יוסף סעדה בביתו והיו אצלו כל הני"ל ורבי דב נרו יאיר וקודם הסעדה נגמר השלום והפשרה ביניהם וגם באותה הסעדה ספרנו קצת מרבנו זכורנו לברכה ונמשך עד הערב, ואחר כך התפללנו מנחה וערבית וכבר הייתי יגע מאד כי לא ישנתי בלילה כפי צרכי, וגם ביום לא ישנתי כלל ועל כן הנחתי עצמי תכף לישן

והייתי מרצה לבלי להתעורר משנתי לאכל סעדת הערב, אך קמתי קודם סעדת הערב אבל לא רציתי לאכל כי-אם מעט דמעט, ואחר כך נזכרתי שעבר יום חמשה-עשר בשבט בלי שמחה כראוי והתחלתי לשמח עצמי והיה שם רבי ישעיה מטשערקאס אחד מאנשי-שלומו, וחטפתי אותו לתוך השמחה ורקדתי עמו בעל כורחי ובתחילה לא היה מרצה כלל אבל אני הכרחתי אותו הרבה ולא היה יכול לשנות רצוני, ועל ידי זה נמשך עליו שמחה אחר כך באמת וכמבאר אצלנו מזה שמתחלה צריכין להכריח עצמו לשמחה, ואחר כך בלי השמחה באמת כמו ששמעתי מפיו הקדוש בפרוש (לקוטי תנינא כ"ג) ואלו מעט הרקודין והשמחה באותו הלילה היה יקר בעיני מאד מפני ומפנינו, כי נתייאשתי מלשמח באותו העת, כי כבר נדמתי, והשם היה בעזרי לבוא לשמחה אז שהוא אצלי דבר גדול כי כל זמן שאני זוכה להיות בשמחה, אפילו בחל, הוא אצלי יקר מאד ומצוה גדולה כי רבנו זכורנו לברכה הזהירני מאד מאד להיות אך שמח תמיד, ולהכריח עצמו בכל הכחות להיות בשמחה תמיד והעיקר לשמח את עצמו על ידי מילי דשטותא דייקא כמבאר אצלנו כמה פעמים (שם כ"ד) ועל ידי השמחה הזאת הני"ל, על ידי זה זכינו לשמח אחר כך גם בשבת קדש, כי על ידי זה למדתי את רבי ישעיה הני"ל להיות בשמחה ורקודין בשבת קדש ובפרט לעניין הנסיעה לארץ ישראל הייתה השמחה עיקר גדול אצלי, וכל שמחה ושמחה קטנה וגדולה מעט ורב שהיו לי בדרך, הכל היו סיעתא דשמיא כדי לזכור לבוא לשם, ובלא זה לא היה אפשר לי לבוא לשם:

מכתב

(ספר אפי הנחל ב' - מכתב יד, המשך)

... העיקר הוא לקבל עצות מהצדיק האמת באופן שיוכל לעמ'ד על-ידם בכל פעם כנגד קלקול ובלבול העצות של הסטרא אחרא שמתגבר בערמימיותו, ולשוב ולהתחזק לשאר על עמדו, לחזק עצמו בהצדיק שעל-ידו עיקר העצה השלמה.

הצדיק האמת ממשך עצות עמקות כאלה לכל המדרגות התחתונות מאד בעולם, עד שיחזיר הכל בתשובה על-ידם.

עיקר ההתגרות של הבעל-דבר הוא להעלים ולהסתיר את אור הצדיק האמת, ואין לנו שום עצה ותחבולה - רק שנתגבר ונתאמץ בכל כחנו לנוס ולפרח בהצדיק שדולה ומגלה העצות העמקות שעליהם גדלה האמונה.

אנחנו בני ישראל מזהירים מלקבל עצות מהמנחשים והקוסמים שהם המפרסמים של שקר, רק להיות תמים עם ה' ולקבל כל העצות מהחכם האמת נחל נובע.

על-ידי שאתה נוטל עצה מהצדיק על-ידי זה תזכה לתשועה.

כשאתה עוזר לבני ישראל יועיל לך עצה.

ההולך אחר עצת אשתו נופל בגיהנם.

כשרואים שהעולם מעזין פניהם כנגד הצדיק ידעו שבדאי מלחמות גדולות יתעוררו על מדינה זאת.

עיקר התיקון והעצה הוא אמת.

בארץ ישראל ששם הבית המקדש וקדש הקדשים, שם עיקר התיקון העצה.

עיקר התיקון של העצה הוא על-ידי ההתחברות והשלום והאהבה, ועל-ידי זה זוכין לשלמות העצה שעל-ידי זה נתגלה עצות עמקות של הצדיק שנמשכים עד הרגלין לכל המדרגות התחתונות מאד, ועל-ידי זה ישו בו ישראל לה' יתברך.

עיקר התיקון הוא על-ידי השלום שהוא תיקון המחלקת שהוא בחינת תיקון פגם אמונת חכמים.

מי שרוצה באמת לחשב על תכליתו הנצחי שלא יאבד בחטאיו וכו', כמו שיודע בנפשו מה שנעשה עמו, אין לו תחבולה ועצה - רק על-ידי חכם האמת שיודע עצות עמקות להוציא.

עיקר קץ הגאולה האחרונה שאין אחריה גלות תלוי בעצות עמקות של הנחל נובע שהם עמקים מאד מאד, שיתגלו על-ידי משיח שנקרא פלא יועץ, שעליהם נאמר "ה' צבאות יעץ ומי יפר", שעל-ידו יבוא הקץ.

בודאי מי שאינו חפץ כלל לשוב לה' ואינו מתעורר כלל לחשב על אחריתו ותכליתו הנצחי, בודאי לא יועילו לו שום עצה ותחבולה. אבל מי שיש לו מוח בקדקודו ומשים אל לבו קצת מה שעשה ונעשה בעולם ואיך הוא חולף ועובר ביגון ואנחה וצער וכעס ומכאובות וכו' וסופו לעפר ישוב, ומה יעשה ליום פקדה וכו', רק שנדמה לו שאי אפשר לו עוד לשוב כי יצרו תקפו והמניעות מהפרנסה ומהחולקים והמלעיגים ומאשתו ובניו וכו' רבו מאד מאד - אליהם תסוף מלתי, אליהם דברני, ועמהם אנו עוסקים לדבר באמת ובתמים, שעיקר העצה היא שיאמין שהבקשה והחיפוש בעצמו יקר מאד מאד אצל ה' יתברך, דהיינו מה שרואה בעצמו גודל ריחוק שנתרחק כל-כך מקדשת ישראל למקומות הרחוקים הנקראים מקומות המטפנים, ששם כביכול אי אפשר למצא כבודו יתברך בבחינת "וכבודי לאחר לא אתן", אבל אף-על-פי כן הוא שואל ומבקש ומחפש איה מקום כבודו, ועל-ידי זה הוא עולה בתכלית העלייה.

זה עיקר העצה האמתית, שיודה על חטאו ולא יבוש ויבקש תמיד מה' יתברך רחמים ותחנונים שימחלו לו ויתקנהו בעצה טובה איך לשוב אליו יתברך.

ה' ירחם עליך ויכנסו דברי הצדיק באזנך ובלבך היטב היטיב כי שמיעה בליבא תליא (השמיעה תלויה בלב), ותשים לבך היטב היטיב מה שנעשה עמנו בזה העולם, וייתן לנו עצה כראוי לכל אחד ואחד באופן שנוכל להציל עצמנו ממה שצריך להינצל שלא תאבד תקוותנו חלילה.

המעתיק לשלומו וטובתו באמת, ישראל דב אודעסר

(ר' ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

שיחות

... איזה חולה היה כל הלילה עם רבנו באומן במקום שהוא קבור, והיה לו רפואה...

...היה חולה, היה לו שיגעון, והוא היה חולה גדול וישן בתוך המערה לבד, כמו שאני אומר לך, והיה לו רפואה כל ימיו, ונעשה בריא לגמרי... לא באומן, באיזה מערה של התנאים, אבל אני מקבל את זה על רבנו ז"ל גם כן...

... אם רבנו לא יבוא, אז נשאר אומן, רק אומן [אבל אמרתם לנו שרבנו הוא כבר נמצא בארץ? !] אבל אנחנו לא זוכים לראות אותו... לעשות לעצמו תיקונים ודברים כאלה, רק הצדיק הוא יכול לתקן אותנו ולטהר אתנו ולקדש ולרפאות אותנו, הכל הצדיק, הצדיק הוא רבנו הקדוש...

...השם יתברך רואה שאני לא בעצבות, אז טוב, תהיה פה! רבי ישראל (קרדונר) איך הוא היה טוען טענות, היה לו טענות אצל השם יתברך, הוא דיבר אתו כמו שאנחנו מדברים, אולי נלך קצת ונעשה עצמנו שמח, כאילו אנחנו שמחים, אף-על-פי שהשמחה רחוקה מאתנו, אבל היא רחוקה והיא קרובה, היא קרובה מאד, אוי, מה שיש לנו, יש לנו אבא רחמני כזה שהוא לא עוזב אותנו, הוא כאן, הוא היה מדבר עם השם יתברך כמו עם חבר, אמונה כזו ומסירות כזה, אנחנו יש לנו מקום אצל השם יתברך כמו שאנחנו, הוא משגיח עלינו, הוא שומר אותנו והוא עושה עמנו חסדים כאלה שאין בעולם, נסים ונפלאות וחסדים כאלה שעדיין לא נתגלו בעולם, חסדים כאלה, נסים כאלה שלא נתגלו מעולם...

...פלאות כאלה שלא נתגלו עדיין, לא נתגלו כלל, עכשיו השם יתברך {יחדש בעולם, מה שלא היה בעולם}, הוא אומר לנו: "בואו, בואו אלי, יהיה טוב". נסים שיש היום, לא היה בשום זמן, עוד לא נתגלו בעולם, והשם יתברך הוא נותן לנו {טובות}: "בואו", יש כבר חדשות כאלה, נפלאות כאלה שעדיין לא נתגלו בעולם, שהם כל חיינו... יש כבר רבנו בעולם, יש לנו כבר הכל, כל התורה וכל החסדים וכל הפלאות...

... ומה כשר ומה!